

Raport privind dezvoltarea turismului sustenabil în regiunea Măgura – Zărnești și impactul său asupra sustenabilității și rezilienței regiunii

Autori: Cătălina Rogozan, Alina Alexa și Mark Redman
([Highclere Consulting](#))

Iulie, 2022 (pe baza interviurilor și workshop-ului organizate în perioada aprilie – mai 2020)

CUPRINS

Raport privind dezvoltarea turismului sustenabil în regiunea Măgura – Zărnești și impactul său asupra sustenabilității și rezilienței regiunii	1
CUPRINS	2
I. INTRODUCERE CONCEPTE.....	3
II. IMPORTANȚA ZONELOR MONTANE	3
III. ZONELE MONTANE ȘI GENERAȚIA TÂNĂRĂ – RAPORT EUROMONTANA.....	4
IV. PROIECTUL MOVING	4
V. IMPACTUL SCHIMBĂRILOR CLIMATICE ÎN REGIUNEA MĂGURA – ZĂRNEȘTI ÎN VIITOR.....	5
VI. ANALIZA TURISMULUI SUSTENABIL ÎN REGIUNEA PIATRA CRAIULUI – ZĂRNEȘTI.....	7
1. Problema care a fost discutată cu toți actorii și care a apărut încă din etapa anterioară de cercetare este legată de dezvoltarea (haotică și necontrolată) a construcțiilor imobiliare și/sau cu scop turistic.	7
2. Transportul turiștilor și parcare în zona Zărnești – Fântâna lui Botorog	10
3. Încetarea pășunatului	10
4. Lipsa produselor locale și a unui brand local	12
5. Cooperarea și colaborarea între unitățile de cazare, tur-operatori, autorități publice și formele de guvernare este de multe ori greoaie și ineficientă.	12
6. Reziliența în fața evenimentelor excepționale.....	12
VII. SCENARIILE DE VIITOR ȘI SOLUȚIILE PRIVIND PROBLEMELE IDENTIFICATE	13
ANEXA 1: SCENARIILE DE VIITOR PRIVIND DEZVOLTAREA REGIUNII PIATRA CRAIULUI – ZĂRNEȘTI	15

I. INTRODUCERE CONCEPTE

DEZVOLTARE SUSTENABILĂ / DURABILĂ – dezvoltarea care satisface nevoile prezentului, fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi. (*Raportul Brundtland din 1987 al Comisiei Mondiale pentru Mediu și Dezvoltare*)

REZILIENȚĂ – conceptul de reziliență descrie măsura în care un sistem este capabil de a se auto-organiza, învăța și adapta, având ca obiectiv asimilarea schimbărilor fără a trece la o nouă stare, cu proprietăți diferite. (*Proiectul MOVING, Conceptual framework*)

TURISM SUSTENABIL – turismul care ia în considerare întregul impact economic, social și de mediu, răspunzând nevoilor vizitatorilor, sectorului și comunităților locale. Principiile sustenabilității se referă la aspectele economice, socio-culturale și de mediu, fiind necesară stabilirea unui echilibru între aceste trei dimensiuni și guvernarea locală, pentru a se asigura sustenabilitatea activității turistice pe termen lung. Astfel, turismul sustenabil ar trebui:

- Să utilizeze în mod optim resursele de mediu care constituie un element-cheie în dezvoltarea turismului, menținând procesele ecologice esențiale și contribuind la conservarea patrimoniului natural și a biodiversității.
- Să respecte autenticitatea socio-culturală a comunităților gazdă, să conserve patrimoniul cultural construit și viu și valorile tradiționale ale acestora și să contribuie la înțelegerea și toleranța interculturală.
- Să asigure operațiuni economice viabile pe termen lung, oferind beneficii socio-economice tuturor părților interesate care sunt distribuite în mod echitabil, inclusiv oportunități stabile de angajare și de obținere a veniturilor și servicii sociale pentru comunitățile gazdă, și să contribuie la reducerea sărăciei.

Dezvoltarea durabilă a turismului necesită participarea în cunoștință de cauză a tuturor părților interesate relevante, precum și o guvernare puternică pentru a asigura o participare largă și crearea unui consens. Realizarea unui turism durabil este un proces continuu și necesită o monitorizare constantă a impactului, introducând măsurile preventive și/sau corective necesare ori de câte ori este nevoie.

Turismul sustenabil ar trebui, de asemenea, să mențină un nivel ridicat de satisfacție a turiștilor și să asigure o experiență semnificativă pentru turiști, sensibilizându-i cu privire la aspectele legate de durabilitate și promovând practicile turistice sustenabile în rândul acestora. (*Organizația Mondială a Turismului*)

II. IMPORTANȚA ZONELOR MONTANE

În anul 2021, Adunarea Generală a Națiunilor Unite a declarat anul 2022 ca fiind Anul Dezvoltării Montane Durabile. Această desemnare subliniază faptul că zonele montane sunt habitatele unor specii unice de faună și floră, iar problemele cu care se confruntă (inclusiv din cauza schimbărilor climatice) sunt specifice.

Prin urmare, adaptarea și atenuarea schimbărilor climatice, precum și dezvoltarea durabilă în aceste teritorii necesită punerea în aplicare a unui set special de măsuri care să răspundă nevoilor acestora.

Zonele montane acoperă 36% din teritoriul Europei și au o populație ce reprezintă 16% din totalul populației. Zonele montane europene au provocări, dar și oportunități de dezvoltare specifice, datorită condițiilor distincte:

PROVOCĂRI ÎN REGIUNILE MONTANE	OPORTUNITĂȚI ÎN REGIUNILE MONTANE
Probleme privind depărtarea de și accesibilitatea la servicii de educație, sănătate, infrastructură (drumuri asfaltate, canalizare, apă curentă, gaz).	Calitatea vieții în zonele montane: comunități locale unite, un patrimoniu cultural și tradiții bogate.
Relații dificile între rezidenții zonelor montane și non-rezidenții.	Imaginea pozitivă pe care zonele montane o au.
Populație în scădere (interes scăzut pentru munca sezonieră, din cauza veniturilor mici)	Resurse naturale conservate și regenerabile (aer, apă, păduri)
Probleme privind dezvoltarea sectorului economic în paralel cu protejarea mediului înconjurător	Producția de bunuri și servicii: turism, agricultură, meșteșuguri și industrie.
Constrângeri asupra activității agricole din cauza solurilor și a climei	Condiții pentru producția de bunuri și servicii într-un mod sustenabil
Lipsa de afaceri în zonă.	Modele de guvernare moderne și unice
Caracteristicile deosebite ale zonei montane nu sunt suficient integrate în politicile regionale, naționale și europene.	

III. ZONELE MONTANE ȘI GENERAȚIA TÂNĂRĂ – RAPORT EUROMONTANA

Potrivit ultimului raport al Asociației Europene a Zonelor Montane (EUROMONTANA), „[A fi tânăr într-o zonă montană](#)”, România este țara cu cea mai mare rată de atracție a tinerilor pentru munte. Pentru cei care locuiesc în zona montană, principalele motive pentru a rămâne acolo sunt: o viață aproape de natură, calitatea vieții, precum și atașamentul față de zonă și prezența familiei. În plus, cei care nu locuiesc într-o zonă montană, o vizitează frecvent pentru a se bucura de mediul natural și de peisaje și pentru a face drumeții.

Însă, principalele nemulțumiri ale respondenților privind locuirea în zonele montane sunt referitoare la accesul la servicii de sănătate (cabinete medicale, farmacii), servicii de educație de calitate și oportunități de angajare. De aceea, tinerii ce fac parte din studiu și-au dorit să vadă mai mult suport pentru încurajarea antreprenorialului local în zonele montane.

Zona montană ideală pentru anul 2040 descrisă de respondenții studiului este orientată spre un turism durabil, care include natura, activități în aer liber, gastronomie locală și se bazează în principal pe micile afaceri locale.

IV. PROIECTUL MOVING

Importanța și specificul zonelor montane, precum și implicarea noastră în asociația EUROMONTANA și desfășurarea activității în Brașov, oraș montan, ne-au determinat să participăm, împreună cu 23 de organizații din Europa în proiectul MOVING (Valorizarea regiunilor

montane prin interconectare și dezvoltare verde) finanțat prin Programul de Cercetare și Inovare Orizont 2020 al Uniunii Europene, proiect ce studiază lanțurile valorice din 23 de regiuni montane europene.

Cele 2 obiective principale ale proiectului sunt:

- Contribuția la dezvoltarea de politici europene.
- Îmbunătățirea lanțurile valorice montane existente sau crearea unelor noi pentru a se sprijini reziliența și sustenabilitatea regiunilor montane.

Importanța proiectului MOVING pentru actorii locali este dată de beneficiile pe termen mediu și lung:

- Potențial de a influența politicile europene, naționale și locale;
- Potențial de a influența modul în care se administrează zonele montane, precum și activitatea economică din aceste zone;
- Potențial de a influența modul în care se finanțează activitățile economice din zonele montane – programe de finanțare care să rezolve probleme specifice zonele montane (precum SAPARD);
- Posibilitatea de întărire a rezilienței zonelor montane față de schimbările climatice.

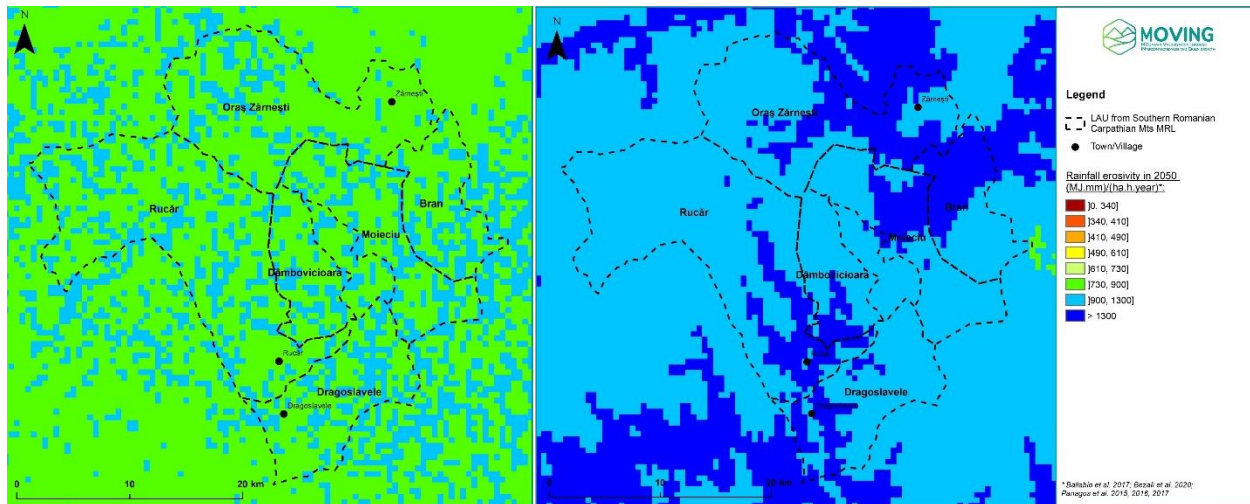
V. IMPACTUL SCHIMBĂRILOR CLIMATICE ÎN REGIUNEA MĂGURA – ZĂRNEȘTI ÎN VIITOR

Etapa anterioară a proiectului a avut ca scop identificarea principalilor factori care vor influența dezvoltarea zonei montane Piatra Craiului – Zărnești: modificări în ceea ce privesc utilizarea și acoperirea terenurilor – dezvoltarea haotică și necontrolată a construcțiilor; abandonul terenurilor agricole; factori socio-demografici (depopulare și migrațiune).

Din fericire, în prezent, schimbările climatice au un impact redus asupra zonei, cele mai frecvente fiind existența evenimentelor extreme (inundații și valuri de căldură), schimbări bruște de temperatură și incendii provocate de om. Însă, este important să rămânem conștienți de faptul că schimbările climatice vor veni, cu posibilitatea de a avea o apariție accelerată în următorii ani.

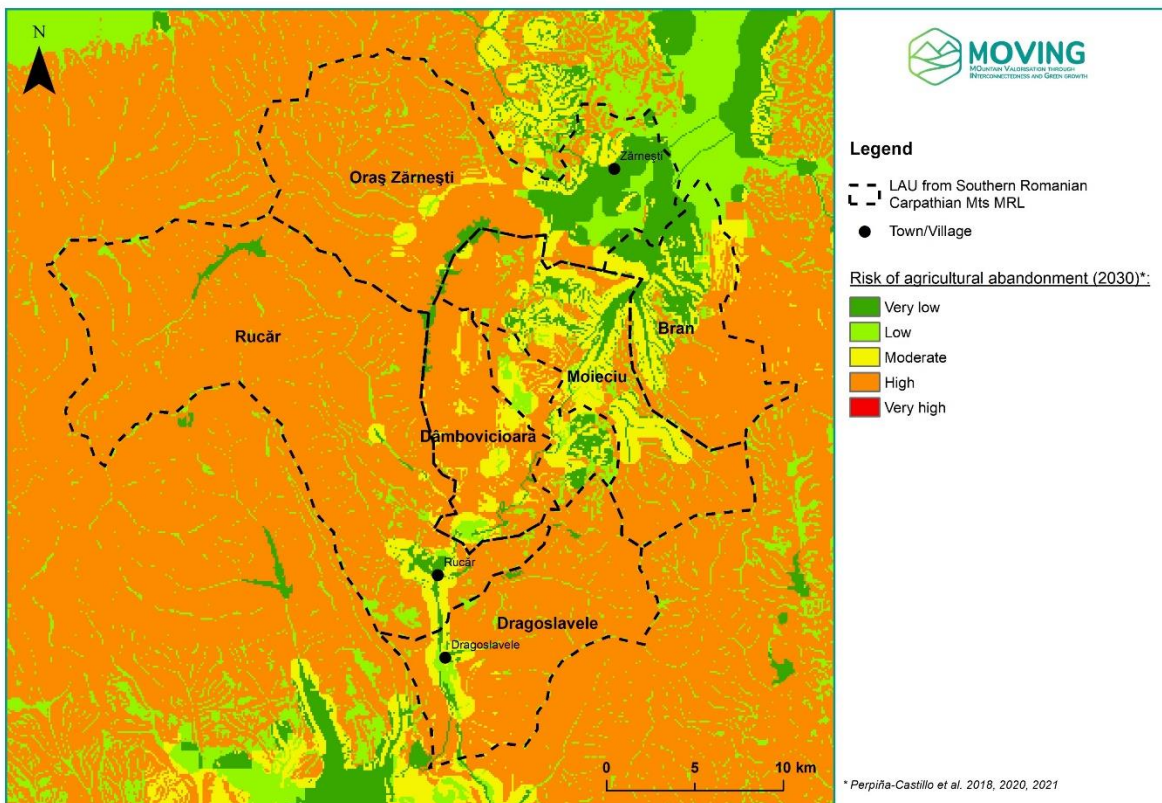
În cadrul acestei etape, partenerii noștri de la Universitatea din Evora au realizat un set de hărți pentru a ilustra situația în prezent și în viitor, privind impactul schimbărilor climatice în regiunile montane studiate. În cazul regiunii Piatra Craiului – Zărnești, cele mai importante schimbări fiind cauzate de eroziunea pluvială și abandonul terenului agricol.

În imaginea alăturată se vede ilustrată eroziunea pluvială (capacitatea precipitațiilor de a provoca pierderea solului de pe versanți). Dacă în prezent eroziunea pluvială este la un nivel mediu, în 2050 aceasta va crește la nivelurile crescut și foarte crescut în toată zona.

Eroziunea pluvială în regiunea studiată în 2021 și în 2050

Totodată, până un 2030, riscul de abandon al terenurilor agricole va ajunge la un nivel mare în zonă, asta însemnând încetarea activităților agricole și apariția ierburilor, arbuștilor și copacilor. De asemenea, abandonarea terenurilor agricole poate reprezenta și o tranziție mai complexă de schimbare a modului de utilizare al terenurilor: încetarea activității agricole în favoarea construcției de locuințe, turismului, silviculturii, etc.

Abandonarea terenurilor agricole în regiunea cercetată în 2030

VI. ANALIZA TURISMULUI SUSTENABIL ÎN REGIUNEA PIATRA CRAIULUI – ZĂRNEȘTI

Turismul sustenabil în regiunea Piatra Craiului – Zărnești are atât puncte tari (zona fiind locul în care conceptele de „turism rural” și „ecoturism” au prins contur și au fost implementate pentru prima dată), cât și probleme care necesită soluții eficiente. Atuurile identificate pentru zona Piatra Craiului – Zărnești – Măgura sunt:

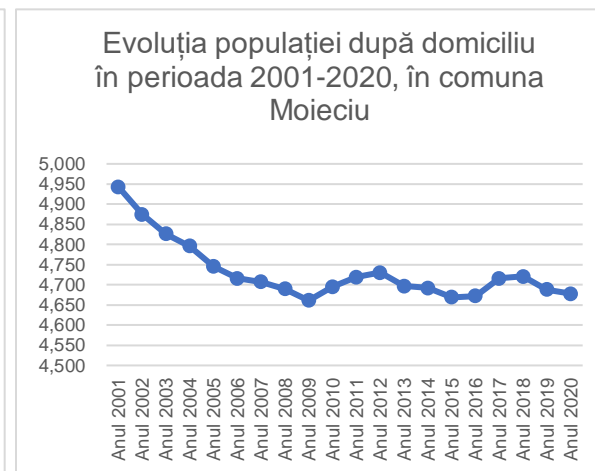
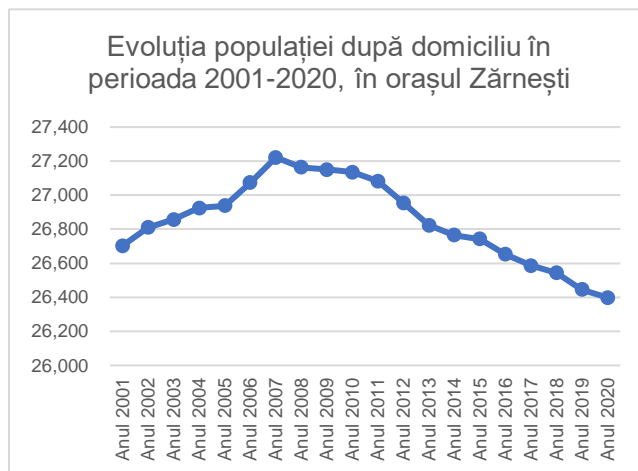
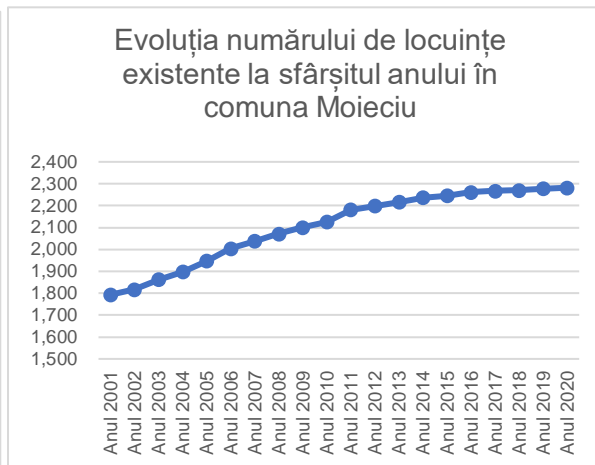
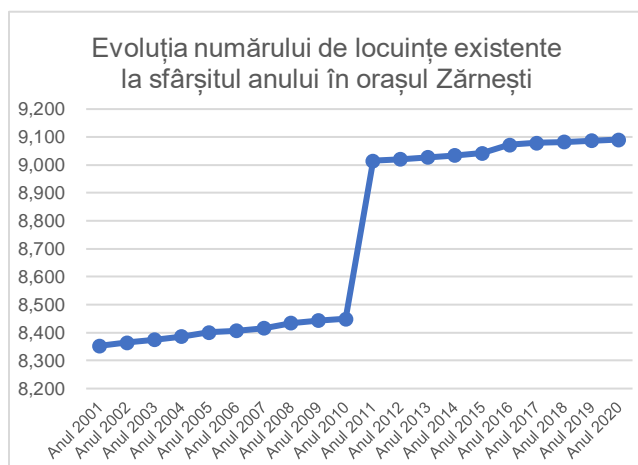
- Prezența peisajului montan și a biodiversității specifice, care reprezintă cea mai importantă resursă pentru turismul sustenabil;
- Prezența patrimoniului cultural, a tradițiilor și gastronomiei locale, considerată foarte gustoasă;
- Forme de guvernare inovative, iar aici menționăm activitatea ANTREC și AER, zona Bran-Moieciu fiind prima zonă cu turism rural, iar „Zărnești-Piatra Craiului” fiind prima eco-destinație certificată de AER;
- În zonă există persoane cu viziune, care descoperă inițiative ce pot contribui la dezvoltarea turismului sustenabil:
 - Se observă primele forme de cooperare în zonă, prin intermediul asociațiilor: Asociația Măgura Eco-turistică și Asociația Ecoturistică Zărnești-Piatra Craiului
 - Transformarea centrului orașului Zărnești în loc pentru micii producători;
 - Crearea unui festival gastronomic la Zărnești „Bunătați de la Munte”;
 - Unele cazări au înțeles importanța transportului sustenabil și organizează, cu ajutorul localnicilor, plimbări cu căruțele;
 - Va exista un autobuz pe ruta Măgura-Peștera-Moieciu, ce va rezolva o parte din problema transportului în zonă;
 - Operatorii de turism din zonă au capacitatea de a se adapta la provocări și de a-și diversifica oferta:
 - Pe perioada pandemiei, cazările și-au diversificat oferta cu turism de sănătate sau corporate și cu activități pentru tabere de copii și tabere de seniori.
- Orașul Zărnești și comuna Moieciu continuă (mai ales după perioada pandemică) să reprezintă o atracție importantă pentru turiști.

1. Problema care a fost discutată cu toți actorii și care a apărut încă din etapa anterioară de cercetare este legată de dezvoltarea (haotică și necontrolată) a construcțiilor imobiliare și/sau cu scop turistic.

Satul Măgura face parte din Zona de Dezvoltare Durabilă a Parcului Național Piatra Craiului. Deși această zonă a fost definită ca fiind mai mare decât intravilanul, tocmai pentru a se permite o extindere a comunității, construcțiile încep să depășească și aceste limite. În multe dintre cazuri, construcțiile încep în ilegalitate, fără a se obține avizele necesare de la primării și de la Administrația Parcului Național Piatra Craiului.

Conform datelor obținute de la Institutul Național de Statistică, numărul de locuințe existente la sfârșitul anului a crescut în orașul Zărnești cu 8,84% în 2020 față de anul 2001 (738) și cu 27,27% în comuna Moieciu (489). Asta în timp ce populația după domiciliu a scăzut cu 1,74% în orașul

Zărnești și cu 6,11% în comuna Moieciu, iar migrația s-a menținut la o medie de 345 de persoane pe an în perioada 2001-2020, în orașul Zărnești și la o medie de 62 de persoane pe an în comuna Moieciu. Prin urmare, creșterea construcțiilor nu a fost determinată de o creștere a numărului populației, ci este mai degrabă caracterizată de dezvoltarea facilităților de agrement și cazare turistică și a caselor de vacanță, în care locuitorii locuiesc doar câteva săptămâni pe an. Problema lipsei autorizațiilor se observă și în datele de la INSSE, unde în perioada 2002-2008, apar date, însă după 2008 datele sunt lipsă sau nu reflectă realitatea (perioada în care există date corespunde cu programul de finanțare SAPARD, unde erau necesare autorizații pentru obținerea finanțărilor).

Sursă: Institutul Național de Statistică

Dezvoltarea construcțiilor imobiliare și/sau cu scop turistic în centrul satului Măgura, 2006 și 2018 (sursă: Zenith Maps)

O altă problemă corelată cu construcția haotică și necontrolată de imobile/construcții turistice este dată de nerespectarea PUG-urilor locale și a arhitecturii tradiționale, acest aspect influențând negativ peisajul montan care reprezintă principala resursă a turismului din zonă. În ultima perioadă, pe lângă construcții, apar și multe containere modulare în regiune care inevitabil distrug peisajul montan.

Dezvoltarea aceasta accelerată a construcțiilor pune presiune și pe resursele de apă și gaz, precum și pe canalizarea din zonă. De exemplu, gradul de deservire al alimentării cu apă în comuna Moieciu era, în 2018, de doar 44,71%. Deși există proiecte de îmbunătățire a infrastructurii, acestea sunt în prezent blocate sau în urmă cu atingerea obiectivelor (conform Companiei Apa, comuna Moieciu ar trebui să aibă un grad de deservire al alimentării cu apă de 100% până în 2024).

Astfel, ajungem în situația în care peisajul montan este aglomerat de construcții care nu oferă o experiență autentică turistului și, totodată, o parte semnificativă a cazărilor activează ilegal, necontribuind prin taxe și impozite la dezvoltarea sustenabilă a zonei.

2. Transportul turiștilor și parcare în zona Zărnești – Fântâna lui Botorog

Pentru a ajunge la traseele din Piatra Craiului, marea majoritate a turiștilor aleg autoturismul personal (89,5% din respondenții unui studiu realizat de PNPC au ales această opțiune). Această opțiunea aglomerează zonele Plaiul Foi și Fântâna lui Botorog, unde îngreunează accesul mașinilor de intervenție în zona Măgura.

Deși există opțiunea de a ajunge în Zărnești cu trenul sau autobuzul, drumul din centrul orașului până la Fântâna lui Botorog este neasfaltat, fiind noroios pe timp de ploaie și plin de praf vara. Zona are nevoie de cooperare din partea municipalităților pentru a se găsi o opțiune care să răspundă nevoilor turiștilor, fără a aglomera zonele de acces spre sate și zonele naturale.

3. Încetarea pășunatului

Pe lângă construcțiile haotice și necontrolate, un alt factor care influențează peisajul este pășunatul. În regiune, pășunile s-au restrâns și au fost înlocuite cu împăduriri. De asemenea, fânețele nu au mai fost cosite, devenind pășuni, care în lipsa pășunatului se transformă în păduri.

Pășunatul care încă se desfășoară în zonă este realizat în sistem de licitații, cu alte cuvinte, primăria scoate la licitația terenul disponibil și cei doritori licitează pentru a putea pășuna pe teren. Însă, primăria nu poate impune celui care câștigă licitația ca o cotă parte din animalele pășunate să provină de la localnici. Astfel, localnicii aleg să-și taie animalele, să le pască în alte zone, nu în munte sau renunță la creșterea animalelor.

Primăriile respectă Ordonanța de Urgență nr. 34 din 23 aprilie 2013, care le permit să scoată la licitație pășunile. Însă, există și Legea nr. 293 din 17 decembrie 2020 care prevede că unitățile administrativ-teritoriale, respectiv comunele și orașele, care dețin în proprietate publică/privată sau în administrare terenuri cu destinație agricolă, libere de contract, pot încheia contracte de concesiune/ închiriere/arendare, după caz, prin atribuire directă, cu crescătorii de animale prevăzuți.

Împădurire în zona Fața Măgurii, 2006 și 2018 (sursă: Zenith Maps)

4. Lipsa produselor locale și a unui brand local

Din păcate, în zona Măgura – Zărnești nu mai există producători și meșteșugari locali. Deși unitățile de cazare încearcă să lucreze cu producători locali, autoritățile publice dau directive care îngreunează cooperarea .

Au existat inițiative de a sublinia importanța produselor locale:

- S-a încercat îmbunătățirea brânzeturilor locale, astfel obținându-se produse de o calitate superioară care pot aduce un venit crescut, însă localnicii nu au fost încântați să participe în proiect.
- S-a încercat crearea unui magazin de brânzeturi împreună cu municipalitatea și o cooperativă locală, însă proiectul a eșuat din pricina lipsei de cooperare.

Astfel, problemele care apar în relația cu producătorii locali sunt:

- Rezistența la schimbare a comunității.
- Continuitatea acestora s-a dus odată cu decesul persoanelor în vârstă.
- Directive nerealiste.

În ceea ce privește meșteșugari locali, aceștia mai trăiesc în zonă, însă trebuie re-activați și creat cadrul legal prin care aceștia să-și poată comercializa produsele.

Aceste aspecte sunt importante pentru a oferi turistului o experiență de vizitare integrată, pentru a-i da șansa de a cunoaște îndeaproape cultura zonei prin gastronomia sa și pentru a re-educa turiștii români privind gastronomia și gusturile locale și sezoniere.

5. Cooperarea și colaborarea între unitățile de cazare, tur-operatori, autorități publice și formele de guvernare este de multe ori greoaie și ineficientă.

Aici putem menționa faptul că eco-destinația „Zărnești-Piatra Craiului” trebuie re-acreditată, însă zona încă nu are unitate de management. Soluția ar fi crearea unei unități de management sub forma unei asociații, fără implicarea primăriei. Majoritatea proiectelor de finanțare în acest domeniu sunt pentru ONG-uri, prin urmare ar însemna un avantaj crearea unei unități de management pentru destinație.

6. Reziliența în fața evenimentelor excepționale

Pandemia de COVID-19 a afectat într-o foarte mare măsură turismul în zonă. În timp ce unitățile de cazare au putut să-și diversifice activitatea (oferind turism de sănătate sau corporate, sau închiriere pentru evenimente private), tur-operatorii s-au văzut nevoiți să-și sisteze activitatea.

Totuși, în această perioadă, zona a fost re-descoperită de turiștii români, care din cauza restricțiilor aflate în vigoare, s-au văzut în situația de a-și planifica concediile în țară. Problema care apare este că turistul român trebuie educat în spiritul turismului sustenabil, altfel există riscul ca zona să devină o destinație pentru turismul de masă care nu dorește să descopere biodiversitatea și patrimoniul cultural locale și care, să fim onești, nu investește atât de mult în economia locală.

Anul 2022 aduce cu sine o nouă provocare: războiul din Ucraina, care are loc la granițele României și care a determinat mulți turiști străini să reconsidere România ca destinație turistică.

VII. SCENARIILE DE VIITOR ȘI SOLUȚII PRIVIND PROBLEMELE IDENTIFICATE

Finalul workshop-ului a presupus un exercițiu de analiză prospectivă, cu implicarea tuturor participanților, pe baza a două scenarii de viitor, prezentate în contradicție: un scenariu cu rezultate pozitive și unul cu urmări negative. În continuare, vom prezenta succint rezultatele exercițiului, scenariile detaliate putând fi studiate în anexa 1.

Nr crt.	Domeniu	Plan de acțiuni și soluții
1	Dezvoltarea construcțiilor	<p>Consultare publică privind ghidurile de arhitectură locală pentru reactualizarea cadrului</p> <p>Creșterea gradului de acceptare a principiilor prezentate în ghiduri în comunitățile locale</p> <p>Soluționarea construcțiilor „fantomă” (ex.: plata unei taxe suplimentare)</p>
2	Acces și infrastructură	<p>Infrastructură – drumuri:</p> <p>Modernizarea drumurilor de acces în comunități</p> <p>Marcarea corespunzătoare a traseelor turistice (pedestre sau de bicicletă) (ex.: traseul dintre Cabana Brustureț și Satul Ciocanu nu este marcat corespunzător)</p> <p>Omologarea unui nou traseu pedestru pe ruta Moieciu – Măgura (prin sat)</p> <p>Promovarea zonei prin intermediul panourilor informative și a hărților</p> <p>Infrastructură – acces la surse de apă:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Măgura: <ul style="list-style-type: none"> Crearea unui bazin de apă în sat – colectare apă de ploaie • Zărnești <ul style="list-style-type: none"> Dezvoltarea unui plan de reziliență împotriva secetei <p>Înnoirea rețelei</p> <p>Evaluarea surselor de apă existente</p>
3	Proprietarii de animale	<p>Suport privind legalizarea cumpărării produselor locale de către pensiuni și turiști</p> <p>Suport în obținerea certificatelor de producător comunității locale</p> <p>Punct de autorizare a produselor (brânză, lapte, ouă)</p> <p>Soluții de valorizare a unor produse locale (ex.: unul dintre cele mai întâlnite deșeuri în interiorul Parcului este lâna, care ar putea fi valorificată pentru izolarea caselor)</p> <p>Utilizarea pășunilor cu prioritate pentru animalele aparținând localnicilor</p> <p>Respectarea limitelor de animale pe pășuni și a regulilor privind târlitul</p>

Nr crt.	Domeniu	Plan de acțiuni și soluții
4	Comunitate	<p>Garduri electrice împotriva atacurilor animalelor sălbatice</p> <p>Activarea societății civile și organizarea acesteia sub forma unui grup de acțiune/parlament local</p> <p>Respectarea de către comunitate a autorității administrației Parcului Național Piatra Craiului</p> <p>Facilitarea coeziunii comunitare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Păstrarea școlii din Măgura • Evenimente comunitare comune între Administrația Parcului Național Piatra Craiului și membrii comunității locale (desfășurate în sălile de cultură existente) <p>Crearea unui cadru pentru clarificarea rolului „stăpânului de munte”, precum și pentru stimularea (sau penalizarea, în caz contrar) acestora de a prelua animalele localnicilor pentru pășunat</p> <p>Respectarea de către toți actorii implicați a hotărârilor de consiliu local</p> <p>Diseminarea bunelor practici în comunități</p>

ANEXA 1: SCENARIILE DE VIITOR PRIVIND DEZVOLTAREA REGIUNII PIATRA CRAIULUI – ZĂRNEȘTI

Scenariu negativ (perioadă: 20-30 de ani)	Scenariu pozitiv (perioadă: 20 de ani)
<p>Peisaj- principala valoare a lanțului de valoare ecoturismul certificat.</p>	<p>Peisaj- principala valoare a lanțului de valoare ecoturismul certificat.</p> <p>Context general: ecoturismul este o activitate esențială pentru comunitățile din Zărnești și Moieciu. În ultimii 10 ani, prin parteneriatele public-private s-au atras venituri cu peste 50% mai mari, s-a reușit înființarea unei asociații/cooperative a producătorilor locali și integrarea lor în lanțul de pensiuni - operatori de ecoturism.</p>
<p>Clădirile se construiesc în continuare fără autorizație, fără rețea de canalizare și apă și de gaz.</p> <p>Nu există un grup de arhitecți care se implică în respectarea liniilor tradiționale locale. Proprietarii nu respectă regimul de înălțime sau stilul arhitectural al zonei. Din cauza dezvoltării haotice și intense a pensiunilor, se înregistrează frecvent probleme cu disponibilitatea apei la toalete și bucătării, în special în zona înaltă, iar fosele septice devin o sursă de poluare a aerului în zonă, ceea ce face ca turiștii să evite zona.</p>	<p>Clădirile respectă stilul tradițional, au autorizație, sunt plăcute la vedere și se integrează în peisaj, respectând PUG-ul și impunerea unor limite în dezvoltarea infrastructurii de cazare. Sursele de energie și căldură sunt regenerabile, se accesează multe fonduri pentru panouri solare etc.</p>
<p>Gestionarea deșeurilor este deficitară.</p>	<p>Deșeurile se gestionează selectiv și sunt evacuate responsabil. Sunt date amenzi pentru cei ce nu respectă legea.</p>

Scenariu negativ (perioadă: 20-30 de ani)	Scenariu pozitiv (perioadă: 20 de ani)
<p>Majoritatea dintre comunități va avea doar ocupare turistică, fără a menține populația tradițională în localitate (tot mai mulți dintre ei vor lucra în străinătate sau se vor muta în alte părți). Simțul comunității tradiționale va dispărea.</p>	<p>Localnicii apreciază din ce în ce mai mult propria comunitate, colaborează și tinerii decid să rămână în zone, fiind multe oportunități de dezvoltare durabilă și afaceri verzi.</p> <p>Comunitatea are identitate, organizează evenimente locale, accesează proiecte, are centru de vizitare și puncte de vânzare a produselor locale.</p>
<p>Vor dispărea treptat spațiile libere dintre case, pășunile și livezile.</p>	<p>Importanța pășunilor pentru peisaj inclusiv ca atracție turistică este recunoscută și sunt reglementări pentru protejarea peisajului natural tradițional.</p>
<p>Mulți tur-operatori se concentrează pe alte zone din țară.</p>	<p>Tur-operatorii de ecoturism promovează zona și aduc turiști premium, la prețuri mari, responsabili și care pot aduce venituri mai mari comunității.</p>
<p>Turiștii responsabil atrași de peisaj și fauna sălbatică vor alege alte destinații din țară sau din alte țări și vor fi înlocuiți cu altă categorie de turiști, care stau doar o noapte maxim două – trei, care nu au interes să descopere zona, vin cu produsele lor, nu plătesc taxe locale, nu cumpără nimic.</p>	<p>Turiștii premium vor alege zona pentru peisaj, calitatea serviciilor oferite, varietatea de produse locale certificate, calitatea vieții (liniște, aer curat, activități responsabile față de mediu), iar sejururile vor fi tot mai lungi (peste 3 nopți).</p>
<p>Se pune presiune pe relația dintre APNPC și localnici, și vor fi conflicte.</p>	<p>APNPC este parte din comunitate și este implicată în toate inițiativele ei, Parcul Național fiind recunoscut ca principală atracție și sursă de venit pentru comunitate.</p>

Scenariu negativ (perioadă: 20-30 de ani)	Scenariu pozitiv (perioadă: 20 de ani)
<p>Lipsa unei strategii pe termen lung de susținere a protecției naturii, că bun de valoare pentru comunitate și pentru viitorul ei va afecta integritatea arie protejate.</p>	<p>Comunitatea este implicată activ în acțiuni de protejare și promovare a ariei protejate.</p>
<p>Accesul către Măgura și Fântâna lui Botorog este facil, drumul este asfaltat, oricine poate să vină cu mașina fără nici o regulă sau taxă, și menține un nivel de trafic peste limita de suportabilitatea a infrastructurii de transport și a parcărilor.</p>	<p>Accesul către Măgura se face restricționat, prin taxe sau alte metode (ex. bariere, permis de trecere), iar toate taxele sunt colectate de comunitate pentru alte proiecte. Parcărilor sunt amenajate în zone potrivite pentru a nu pune presiune pe comunitate și natură și sunt toate cu plată.</p>
<p>Lipsa surselor de apă din zonă se va accentua și vor fi probleme tot mai mari cu accesul unităților de cazare la apă potabilă, mai ales în sezonul de vară. Se creează conflicte între pensiuni și localnici.</p>	<p>Comunitatea are acces la apă potabilă prin implementarea de proiecte de infrastructură mare, care asigură sustenabilitatea acestei resurse. Există metode de reciclarea a apei sau micro-stații de epurare. Alte tehnologii verzi sunt implementate în zonă și se asigură menținerea sănătății zonei.</p>
<p>Seceta va afecta și mai mult zona.</p>	<p>Există un plan de reziliență pentru anii secetoși, bazine de stocare a apei de ploaie sau alte soluții pentru a se evita lipsa apei în zonă.</p>
<p>Incendiile de vegetație (inclusiv cele de pădure) vor fi tot mai dese.</p>	<p>Sunt implementate măsuri de siguranță în fața incendiilor, sunt înăsprite pedepsele și amenziile pentru cei ce incendiază vegetația sau creează condiții pentru incendii</p>
<p>Multe dintre pensiuni vor fi ilegale și continuă să nu plătească taxe către comunitate, ceea ce face ca relațiile dintre oameni la nivelul comunității să fie tensionate.</p>	<p>Toate unitățile de cazare funcționează legal, cu autorizație, sunt controlate de ANAF și primărie, toate au autorizație de funcționare și respecte toate reglementările în vigoare. Taxele sunt colectate de comunitate și redirecționate către alte investiții.</p>

Scenariu negativ (perioadă: 20-30 de ani)	Scenariu pozitiv (perioadă: 20 de ani)
Deși există, PUG-urile nu sunt respectate	PUG-urile sunt planuri strategice realiste, bazate pe o dezvoltare sustenabilă, fără să pună presiune pe zonă. Toate sunt respectate.
Fiecare se dezvoltă și se descurcă cum poate mai bine. Nu există Unitate de Management al destinației , nu sunt evenimente locale, produse locale, lanțul de valoare ecoturism certificat nu mai este prezent.	Există Unitate de Management a Eco Destinației , care se ocupă de promovarea zonei, evenimente locale, coordonare produse locale, implementare brand local al zonei.
Industria locală are impact negativ tot mai mare, prin poluarea aerului.	Industria locală poluatoare este înlocuită cu alte afaceri verzi, fără impact major asupra mediului.
Proprietarii de animale nu văd de ce ar mai continua să facă o muncă grea, din ce în ce mai mulți renunță și în ultimii ani și-au deschis și ei casa pentru turiști. Nu se simt încurajați să continue, renunță pentru că nu mai au unde să pășuneze sau nu mai este rentabil. Peisajul se schimbă treptat prin împădurire la nivelul de mai sus al muntelui. Produsele lor, deși unele certificate tradițional, nu se preiau în circuitul local de către magazine sau pensiuni deoarece nu corespund standardelor, fie nu sunt fiscalizate, fie nu există colaborare în comunitate.	Proprietarii de animale sunt în principal motivați să continue creșterea animalelor prin faptul că produsele lor au căutare în rândul pensiunilor, magazinelor locale și turiștilor. Producătorii sunt parte din scheme locale de menținere a peisajului și primesc o cotă parte atât din partea primăriei, cât și a operatorilor din turism pentru păstrarea peisajul tradițional, sunt ajutați să își creeze un produs local sub brandul zonei, sunt promovați la târguri și în alte locuri de desfacere.

MOVING

MOUNTAIN VALORISATION THROUGH
INTERCONNECTEDNESS AND GREEN GROWTH